

SZÉKESFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének

A lap ára
hához hordással vagy postán küldve:
Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Hirdetmény
a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor:
Megrendelőkintől 6 — nem megrendelőkintől 8 krért
igtattatik be.

KÖZLÖNYE.

Megjelen minden vasárnap.

12. szám.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár“ szerkesztőségének (Széchenyi-utca 164. sz.) czimzandók; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak Klökner Péter kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Előfizetési felhívás

„SZÉKESFEJÉRVÁR“ társadalmi hetilapra.

Az előfizetési feltételek 1874. évi ápril—június évnegyedre 1 frt., ápril—szept. félfévre 2 frt., ápril—decz. három negyedévre 3 frt.

Lapunk hiven eddigi irányelveihez szigoruan a társadalmi téren fog haladni. Nemcsak hű tükre kíván lenni megyei és városi életünk szellemi és anyagi mozgalmainak, hanem abban valamint eddig ugy ezentul is tevékeny részt vevén, a kor haladása és a mivelttség terjedéséhez képest annak fejlesztésére és terjesztésére is hatni iparkodik.

Mellőzzük mindenkor azon tekinteteket, melyeket politikai pártállás, valláskülönbőség vagy ezekből eredő türelmetlenség vagy viszály idéznek elő. Főtörökvsünk leend mindig e város és megye érdekeit mozdítani elő, s ép e tekintetből kiválólag csak e megyét és várost érdeklő vagy e megye és város területén történt eseményekkel foglalkozunk, s azokat érdeklő dolgokat hozunk szönyegre, mellőzve ép e tekintetből országos kérdések vagy más távolabb vidékeket illető kérdések fejtegetését. Röviden szólva mi e megye és város érdekeinek kívánunk egyedül hű tolmácsa, hű tükre lenni.

Lapunk eddigi belfelosztása továbbra is marad, bővítve néhány újabb érdekesb rovattal. Beltartalmát illetőleg iparkodunk azt ezentul is minél válto-

zatosabbá és érdekesebbé tenni; e végett megyénk és városunk irodalmi munkásai közül többek becses közreműködését nyertük meg. Már a legközelebb lefolyt félfév alatt lapunk hasábjain nagyobb részét megyei és városi következő t. munkatársaink becses munkálatait volt szerencsénk bemutatni: Boross Mihály, Benedek Aladár, Binder Adolf ev. lelkész, Czobor Béla, Fekete János, dr. Fanta Adolf, Flatt Gaszton, Göbel Ján. György, dr. Hortoványi József, Horváth Imre, Horváth István, Kiss László, Kaiser Sándor, Kereskényi Gyula, Klingenberg Jakab, Kálmán Lajos, K. Lukáts Gyula, Landesmann Dávid, Moenich Károly, dr. Neumann Armin, Öreg János, ref. lelkész, Petheó Imre, Perényi Béla, Paulusz Adolf, Pénczes Ferenc, Rosty Zsigmond, dr. Seidl Pál, dr. Schaller János, Sárközy Kálmán, Szüts Miklós, Turi Antal, Tamásffy Béla, Udvardy Géza, Vasady-Balogh Lajos stb. urakéit.

Hisszük és reméljük, hogy a legközelebb lefolyt félfévben közreműködött munkatársaink díszes koszorujába még többek becses közreműködését is lesz szerencsénk megnyerni. Midőn a fennebbieket a t. olvasó közönség figyelmébe ajánljuk, lapunk t. pártolóit felkérjük, sziveskedjenek az előfizetést minél előbb megújítani, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

A posta-utalványok vagy pénzeslevelek a „Székesfejérvár“ kiadó-hivatalába Klökner Péter könyvkereskedésébe küldendők.

a „Székesfejérvár“
szerkesztősége. kiadó-hivatala.

Népesedési mozgalom.

I.

A „Székesfejérvár“ 10-ik számában „Még néhány szó iparunkról“ czim alatt irt vezércikket hoz, mely czikk írójának tollát jó szándéku hazafiság vezette, telve vérmes reményekkel, mert hazai iparunkat kizárólag hazai erővel reményli a kellő magaslatra emelhetni, melyek eredményét cikke végén három pontban jelezi és elítéli cikkében „a mindég a régi kerékvágásban“ czimű röpirat egyik tételét, mely a 21-es bizottsághoz intéztetett. — Ezen röpiratban véleményünk szerint még feltalálhatók mind azon igazságok, melyek valóban találólag nyilatkoznak hazánk viszonyairól, s oly orvoslatoakat ajánl, a melyet létünk s biztosítása megkövetel.

Hogy hazánk lakossága jövőnk biztosítására kevés, azt mutatják statisztikai adataink, s hogy az erők számbavétele a nemzetgazdaság terén nagy szerepet vitt, mutatják az összeírások.

Mielőtt azonban a fentebbiek érdemében saját véleményünknek kifejezést adnók, némi visszapiillantást vetünk a statisztikai tudomány fejlődési stadiumaira.

Már az őskorban szereplő népeknél találunk ily nép összeírásokra, az egyiptomiak családjai összeíratottak; a Pharaok népszámlálásai a bibliából ismeretesek; s a Mózes által eszközölt népszámlálás a sínai hegyen már az államiság azon hű kinyomata, melyre az embert a közerkölcsiség vezette, ez volt kezdete a középkor felé való fejlődésnek. — Jóllehet

TÁRCZA.

A merengő lányka.

Ott ül ablakánál elmerengve mélyen,
Ölbe hajtott fővel a szép ifju lányka.
Minden hő érzelem harcra száll szívében;
Az elmúlt boldogság bús emléke bántja.
Oh, hová tüntenek el az édes napok,
Melyek üdvörzsákkal hinték életutját?
A boldogság fényes napja mért nem ragyog
Szíve egén, s gyötrő bánatok mért dulják?

Mért tépi egy fájó, gyötrelmes gondolat,
A kinos csalódás érzete mért sujtyja?
S a mely remény vesztett szívének enyhet ad,
A hit világa, mikor tűnik fel újra?
Minek is az élet, ha öröm nincs benne,
Ha a szív kertjében csak búvirág terem.
Az örökjü sir ölében jobb lenne
Pihenni, s nem csüngni e zajló életen!

Ilyen sötét, fájó gondolatok között
Egy-két égő könnyesepp fénylik szemciben;
Elmerengvén árván hagyott sorsa fölött.
Nincs, ki őt szeretni tudná forrón, hiven!
Megtört hittel, s minden reményt elveszítve
Túri a mint szívét a bú tépi, marja;
Őt, ki a szerelmet oly édennek hitte,
Annyi szív elhagyja, annyi szív megcsalja!

Oh, a szenvedőnek nincs vigasztalója;
Reá nézve egy gyász temető az élet.
Nincs, ki szánja, ki a hervadástól óvja
Midőn a kinok bösz tengerébe mélyed!
Nincsen résztvevő szív, kihez fordulnia...
Csak a jó Istenből vár vigaszt szívének.
Elhalványult ajkán egy lázas hő ima
Kél e gondolattal: minék is az élet?!

Dalár.

Dolores.

— Tengerész beszély. —

K. Lukáts Gyulától.

(Vége.)

Fernando irigyelte a hősi halált s vissza sem fordulva folytatá utját dél kelet felé. A kalóz hajók ár-boccai a szokottnál magasabbak, vitorlái öblösebbek, s ép ezért utolérhetlenek. Az „Aguja“ is két óra mulva másfél mértföldnyire volt ellenétől.

A bátor Cabargának még meghalni sem lehetett ugy, mint becsületes emberhez illik.

E vereség hire eljutván Havannába, a cubai teljhatalmu kormányzótól parancs érkezett, hogy az admirál haditörvényszék nélkül főbe lövessék. Szerencse hogy e rendelet későn jött, mert Cabarga meg tevé azt maga még az ütközet napján.

A madridi kormány Palosból új hajókat küldött nyugotra, a roncsolt flottát megerősítendő, s vezetését Diego Juan Torres admirálra, a Horn foknál elveszett

ezredes atyjára bizta. Az apát kettős boszu vezethető el Diabolo ellen.

Már kétszer találkozott Torres a kalózzokkal, de ezeket soha utol nem érhető.

Deczember első napjain, egy New-Yorki goletta ért Havannába, azon hirrel, hogy el Diabolo hajói a sziget körül vitorláznak. A spanyol flotta épen a kikötőben horgonyzott, Torres e hir után, alig később pár órát, s indult kelet felé. Intézkedéseit megteendő, Matanzas kikötőjébe sietett.

A kikötő nyílásánál egy földnyelv nyomul elő, mely az egész öblöt elfödi. A kedvező északnyugati széllel a legnagyobb könnyűséggel léptek a kikötőbe; de mennyire meg lettek lepve, midőn a kalóz zászlót látták az ott horgonyzó gályákon lobogni.

A kalóz hajókon alig volt néhány ember, a többiek a városban raboltak.

Torres egy fél óra alatt a legnagyobb csendben elfoglalta a gályákat, s a kalóz zászlókat spanyol lobogókkal cserélte fel.

A hajókon talált corsárok megkötözöttettek. Csak a „Pokol“-on találtak a spanyolok ellenállásra, hol a hajópinczébe menekült rablók, erősen védelmezték magukat. Látna e gazemberek, hogy a menekvése nincs mód, a végsőhöz fordultak. Üszköt vetve a löporos ládák közé, a rettegett hajót légbe röpitették.

A matansasi kikötő hegyekkel van körülvéve, hogy ott csak az esti s reggeli szellőt lehet élvezni máskor mindig szélcsend van. A „Pokol“ légberöpitése után, a nehéz levegő lenyomta az erős füstöt, mely az egész öblöt elhomályosította.

az összeírások még inkább csak honvédelmi czélok-
lóból történtek, mert Mózes által 600,000 férfi
iratott össze, már 200 év múltán Dávid király által
elrendelt népszámlálásnál a zsidó nemzetség 3,800,000
lélekre szaporodott.

Később a görögök és rómaiakról már biztosabb
adatokat birunk p. u. Boeck Attika lakosságát fél
millió lélekben állapítja meg; □ mérföldenkint 6000
lélekkel, kik 10,000 házában laktak. Ily viszonyla-
gos népességi arányt földünkön ma is alig találunk
Chinát kivéve.

A római birodalom felbomlása idejében kezdő-
dött népvándorlások a népszámlálásokat lehetleni-
tették s csakis a klastromok maradtak, az akkori
tudományosság ápolói, fejlesztői s szolgáltak a tudomá-
nyok menhelyeül.

Később a városi patriciusok, czéhek és egyéb
testületek névjegyzékei szerepeltek, az alsó osztályú
nép kihagyásával, azok katonai osztályokat uralván.

Francziaországban a múlt század elején, Né-
metországban s Ausztriának a múlt század közepén
eszközölt népszámlálási is régi jellegűek.

Magyarországban az első népszámlálást II. Jó-
zsef rendelte el 1784-ben, azonban halálával ezen
munka mint törvénytelenül elrendelt abba hagyatott,
míg ez 1802. évi országgyűlés által az elrendeltet-
tén, a papság és nemesség kihagyásával, hiányos
lett. — Az 1829—31-ben Erdélyben készült nép-
számláláskor csak az adókötelesek vétettek fel a ne-
messég és papság kihagyásával, mely által ezen mű
is hiányos lett, ugyan ily hiányosak voltak az 1834.
évtől eszközölt összeírások is, mert csak az adókö-
telesek vétettek fel. — Az 1814-ben a határörvidé-
ken végrehajtott népszámlálás teljes.

Magyarországban 1850. évben is történt ösz-
szeírás, de czélja a hadsereg kiegészítésére szüksé-
ges adatok gyűjtése lévén, szinte hiányos lett, de
az 1857-ik évben teljes népszámlálás készült.

Az 1870. évi népszámlálás az eddigieknél leg-
jobb, s hű képét adja népesedési mozgalmunknak.

Ez lévén rövid vázlat a népesedési mozgal-
munknak. — Már most a magyar birodalom mai népe-
sedési viszonyát vegyük szemle alá, mely legköze-
lebről érdekel bennünket, s mely alapjául szolgál
léltünk fenntartására. **Pénzes Ferencz.**

Ismer tetés.

Erd (Hamzsabég) és Batta (Százhalom) történeti
vázlata.

Irta: *Kereskényi Gyula.*

(Folytatás.)

Már pedig se Tétény, se Eresi nem képes föl-
mutatni 126 (száz huszonhat) hunhalmot, mely halmok
a küzdelem közepette elvérzett, s hamvaikat fedő hű-
nok vitéz teteteinek néma tanúi. A hány a halom itt,
annyi az ősi sír; mert minden halomban véres harczi
esemény titka rejlik!

Százhalom (Batta) a hely, hol őseink elszánt vitéz-

A szárazon lévő kalózok futottak csónakaikhoz,
hogy hajóikra siessenek, megtudandó, a szerencsétlen-
ség okát. A spanyol flotta legénysége, dereglyéken
fogadta a készületlen pirátokat.

Itt pokoli tusa fejlődött ki. A corsárok kétségbe-
esetten védelmezték magukat, de a túlnyomó erőtlől
elnyomattak. A kalózok háromnegyedrészre vesztett el
e viaskodásban.

Másnap az elfogott hajók, felakasztott pirátokkal
voltak feldiszipva. Csak a kilencz főbűnöst hagyták
meg, hogy azokat Havannába szállítsák.

* * *

A spanyol flotta diadallal vonult be Havannába
zsákmányával, s a kilencz gazemberrel, kik közt el
Diabolo is volt.

* * *

A bíróság kötél általi halált mondott a tengeri
rablókra. Az év utolsó napja volt kitűzve a végrehaj-
tásra. Havanna összes lakossága sietett a fuerte San
Carlos alatti völgybe, hol kilencz bitófa várta tulaj-
donosát. Tíz órakor kezdetett még a kivégzés, a nép
ujongás i közt.

Mindegyik előtt újra felolvasták ítéletét. Utoljára
maradt Fernando.

A bíró olvasta:

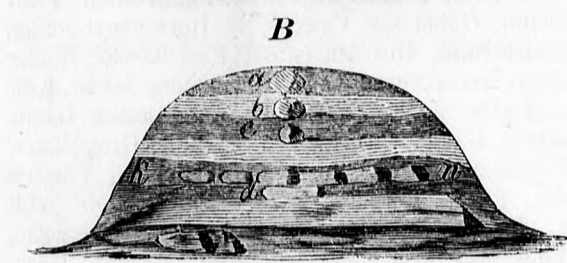
„Halálra ítéltetett el Diabolo, családi néven —
José Ximenes!”

E pillanatban egy nő sikoltott fel az akasztófa
mellett, s összeomlott. örökre.

séggel küzdve, Pannoniát késő utódaik számára vérrel
szerzék meg. Elestett e véres küzdelemben 125 ezer
hun vitéz és 210 ezer az ellenfél részéről. „In eo
proelio ex hunis virorum centum millia et viginti quin-
que millia corruerunt Cuve vel Keve etiam Capitaneo
ibidem interfecto. De militia vero Detrici et Macrini
exceptis illis, qui in suis tentoriis, ante urbem memo-
ratam fuerint trucidati, ducenta et decem millia perie-
runt.“ Desericy de initiis ac maj. hung. — Chron. Bud
és Kézay.

„Ez ütközetben a húnok közül 125 ezer veszett
el, Keve kapitány is ugyanott elesvén. Detrik és Mac-
rinus katonaságából, azokon kívül, kiket az említett
város alatti sátrakban öldökölték volt le, kétszáz tíz
ezren veszték el.

E hely az, hol Keve kapitányt s az elvérzett vi-
tézek tetemét nyugvó helyre tevék, s e helyet Száz-
halmi hun temetőnek nevezék. „A kunok e nagy tem-
ető téren (Százhalom) kö oszlopot emeltek örök em-
lékül; a kö oszlop elenyészett, vagy a föld borítá el,
és azt Szent-Péteren hiába keresték, mert a kunok
magát e temető helyet és környékét neveztek el Kezéz
jobban Keve-házának, innen Szent-Péter, csak azért
neveztetik Kajászó-Szent-Péternek, hogy más Szt.-Péter
nevű helységtől megkülönböztessék.“ Erdy János 1847.
acad. ért. 285. lap.

E halmok közül Erdy János ur 1847-ben, e sorok
írója 1872-ik évben kétfőt megásatván, azt észlelé,
hogy egyik úgy, mint a másikban felül három jelkő
mutakozott, (a jelkövek a, b, c, betűkkel jelezvék a
rajzban) ezek alatt egy-két lábbal alább egy nagyobb
kő, (a keletről nyugot felé fekvő nagyobb kő d betűvel
jeleztetik) mely kelettől nyugotnak volt élével állítva,
ennek mindkét oldala mellett égés fekvettek, hamu, szén
s pernye rétegek; közbe-közbe sárga agyag és földszin
réteg, vas és réz darabok legnagyobb mennyiségben
alul, de a rétegek között is találkoznak, nevezetesen:
veres rézből nyil hegyek, csatok, sarkantyuk, gombok
törött lö zablák, kantár ékek, szegek, karikák, fekete
finom fénymázos édények. A máglya kövek tömege
valamivel alantabb találatnak a halom közepén és pe-
dig kelettől nyugotig; (a máglya kövek különösen ki-
tintetve látszanak egész rétegben B halomban k-től
n-ig azaz kelettől nyugotig) apróbb máglyaköveken
kívül egyik halomban észak-felé elkülönített helyen 4

A nép ráismert a szép örültre, Doloresre.
José halálát, csak e végjelenet tette kinossá.“

* * *

Az öreg matröz bevégző elbeszélését. Megtöröl-
getve nedves szemét, még egyszer felsóhajtott: „sze-
gény Dolores!“

Hajónk csengetyűje az éjjelt jelzé, mely bennün-
ket nyugalomra intett.

Ég tudja miért, de egy meleg kézsorítással vált-
tam el az öreg nostromotól s gondolatokba mélyedve
vonultam hálókabinomba, hol álom helyett ijesztő chi-
merák jelentek meg képzeletemben.

* * *

Havannába érve, esténként elszoktam sétálni a
Casa Blanca narancs ligetébe, hol creol barátimmal
annyi kellemes sötét töltöttem. Egy derült estén kértem
barátnőmet, hogy folytassuk sétánkat azon pontig, hol
a palma erdő kezdődik.

Alig tettünk pár lépést, midőn a lombok közül
egy sirkeszert tűnt elénk.

— Nézze — mondá a szép Pachetta — ez itt az
annyt szenvedett Dolores sírja.

Önkénytelenül távoztam e helyről, mely visszaidézé
emlékembe azon történetet, melyet pár héttel előbb egy
öreg matrözről hallottam, s melyet hét év után most
először elmondtam.

láb hosszú 2 láb széles követ is találtam, (ez A. ha-
lomban e betűvel jeleztetik) a rétegek majd egyenlők
1/2 és 1 lábnyi magasságuk, alul a hamu és égés ré-
teg, fölül a földszin réteg a többtől szélesebb, égés
hulladékok, melyek a kovács műhely vas salakjaihoz
hasonlók nagy mennyiségben találhatók, hamuval ko-
csikat, szénnel kosarakat lehet megrakni; ebből követ-
keztethetni, hogy egy-egy domb alatt igen sok elégett
holt tetem rejlik s így a 126 domb igen könnyen el-
rejtethet az ott elesett s pogány szokáskint megegetett
125 ezer hun vitéz tetemét.

Az érdi magaslaton a még most is fenálló barbar
sáncok mellett s ezek bevételénél fejlődhetett ki el-
szánt csata, e helyen legtöbb vitéz esett áldozatul s
azért e helyen legsűrűbben találatnak az elhunytak
tetemei fölé összehordott halmok.

A hunok az elvonult ellenséget üzübe vették, kik-
kel Szent-Pöltenhez közel ismét csatát vívtak, mely a
rómaiak veszteségével végződött. Elestett e csatában
Béla, Kadocha, Keve, vagy mások szerint Roa s velük
40 ezer ember. — „In illo proelio 40 millia perierunt,
Bela, Cadicha et Keve ibidem interfectis, quorum ca-
davera abinde romovesentes, apud memoratam statum
memoriae tradiderunt“ Chr. Bud. p. 17. — „E csatában
negyvenezer vitéz esett áldozatul velük együtt Béla,
Kadocsa, Keve, vagy némelyek szerint Roa jobban
Réva, kiknek testeit onnan visszavivén az említett
bálvány kőhöz (Százhalomba) temették.“

Igy adják elő régi krónikáink a Pannoniai hún
háborút, amde némelyek, mint Bél s sok mások két-
ségbe vonják, mert a külföldi írók előtt nem bír tör-
téneti hitelességgel, az ott szereplő s elvérzett vezérek-
ről említés nem tétetik, a helynek illetőleg városnak
neve is hallgatással mellőztetik. — Hogy a görög és
latin íróknál Keve, Béla, Kadocsa vezérek nevei nem
említetnek, az a főntebb hazai íróink által előadott
pannonia hun háboru megtörténtét legkevesebbé
se vonja kétségbe; mert az említett vezérek, csupán
e csatában említetnek, mint vezér szereplők, mely csa-
tában életüket veszítve, mint ilyenek a latin és görög
írók előtt ismeretlenek voltak.

Hogy a városról, melynél e csata véghez vitetett,
Macrinus, Detrik vezérek Pannoniának mily időtáj-
ban történt elfoglalásáról hallgatnak a latin és görög
írók, ezt saját nemzetségük s így szegényök eltakarása
végett szantszándékos hallgatással mellőzték, daczára
mindezeknek Pannonia elfoglalása mégis megtörtént.

Ismert dolog, hogy más nemzetbeliek vitéz tetei-
nek kicsinylése, azok kevésbé igazságos előadások sok-
szor elhallgatása, saját szerencsés kimenetelű hadi tet-
teiknek kiemelése, nagyítása, a római s görög írók
tulajdonosa volt. — Továbbá Marcellinus megjegyzése sze-
rint Pannonia a 4-ik század felé nem egészen a ró-
maiak hatalmában volt, mivel annak egyes részeit,
majd a Longobardok, Visigothok, Herulok, Quadok s
más nemzetbeliek elfoglalták. Jeromos írja Heliodorhoz
III ik levelében: „Viginti et amplius, anni sunt, quo-
tidie Romanus sanguis effunditur, Dalmatias cunctas-
que Pannonias, Gothus, Sarmata, Quadus, Alanus, Hunni
Vandalis, Marsomanni, vastant, trahunt, rapiunt.“ Több,
mint husz éven át, naponkint római vér ömlik, Dal-
mátia és Pannonia minden részét Goth, Sormata, Quad
Alan, Hunok, Vandalok, Marcomannok pusztítják, ront-
ják, rabolják. — Jeromos e sorokat írhatta az ötödik
század első éveiben, mert 420-ik évben már meghalt.
Igy tehát a Hunok Pannonia elfoglalásakor nem csu-
pán a rómaiak, hanem a barbarokkal is küzdének,
alig tarták tehát a római és görög írók érdemesnek e
Pannonia elfoglalása alkalmával vívott nagyobb szerű
csatáról megemlékezni. — Hogy krónikáink a hunokkal
küzdőket rómaiaknak nevezék, az nem oknélküli, mert
a Pannoniában letelepedett barbárokat a rómaiak a béke
kedvéért is megtűrék; s így megtörtént, hogy a bar-
barok úgy, mint ez alkalommal is a rómaiak nevében
és védszárnya alatt Pannonia határát, más betörni szán-
dókozó népek ellen őrizve védék, s ezért vezéreik s
ők is rómaiaknak tartatának.

(Folytatása következik.)

Borászat.

A bor betegségeiről és a betegségek elhárításáról.

(Vége.)

A megezetesedés hasonlóképen igen gyakori be-
tegsége a bornak, sőt azt lehet mondani a legtermé-
szetibb, mert ez következése a szeszes forrásnak. De
ha azokat az okokat és jeleket ismerjük, melyek a
bornak alkalmat szolgáltatnak a megezetesedésre, ak-
kor megakadályozhatjuk e veszedelmes betegséget a
bornak. A bor megezetesedésének három főoka a kö-
vetkező, u. m.: 1) A bornak vízessége. 2) A levegő-
nek változandósága vagy állhatatlansága. 3) A rázóda-
sok. — Ha a bor eme betegségét, mely csak maga
nyújthat minékünk ebben a dologban fényt és világos-
ságot — jól ismerjük, akkor e következő öt mód sze-
rint orvosolhatjuk: 1) Soha a borok meg nem eczete-
sednek, míg a szeszes forrásnak vége nincs, vagy más
szavakkal, míg a cukoranyag tökéletesen el nem osz-
lott. Champagniban azért töltögetik hordókba a boro-
kat, minekolőtte még minden cukoranyaguk elenyé-
szett volna, mivel e szerint tovább tart a szeszes forrás,